

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/602/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233743
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112233743.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 13C/18/2013-52 zo dňa 18.12.2014 a uznesení Okresného súdu Levice č. k. 13C/18/2013-80 zo dňa 18.05.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 13C/18/2013-52 zo dňa 18.12.2014 **p o t v r**
d z u j e .

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Levice č. k. 13C/18/2013-80 zo dňa 18.05.2015 **p o t v r**
d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Levice napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu majetkovej škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 331,92 eura. V podanom návrhu uviedol, že žalobca v súlade s pravidlami riadneho hospodárenia ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere č. 4031760) navrhol písomným podaním spísaným procedurálnym postupom podľa ustanovenia §-u 38 a nasl. zák. č. 233/1995Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“) súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu a to z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníka. Exekúciu žalobca navrhol vykonať pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č.: 4031760 dlžníkom: U. G. nar. XX.XX.XXXX (povinným). Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX 93/2006. Exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku, najmä podľa ust. §-u 44 ods. 1 Exekučného poriadku a predložil návrh žalobca na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Nitra) - pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 27.08.2010 a podal postupom podľa ust. §-u 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora.

Súd však nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 24.02.2014 k podanému návrhu uviedol, že návrh považuje za právne neopodstatnený a žiada, aby súd návrh proti žalovanému v celom rozsahu zamietol a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z.

V tejto súvislosti poukázal na ust. §-u 44 ods. 8,9 Exekučného poriadku, z ktorého je zrejmé, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, pričom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 25Er/325/2006 mal súd za preukázané, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol Okresnému súdu Nitra doručený dňa 27.08.2010. Exekučný súd zaslal predmetný návrh súdному exekútorovi JUDr. Jozefovi Horváthovi s prípisom zo dňa 08.09.2010 a vyzval ho, aby súdu v lehote 5 dní predložil vyúčtovanie trov exekúcie v predmetnej veci, ak si ich uplatňuje, zaslal exekučný spis EX 093/04/2006 za účelom preukázania uplatnených trov exekúcie a vyjadril sa k návrhu na zmenu súdneho exekútora. Dňa 12.10.2010 súdny exekútor JUDr. Jozef Horváth prevzal dožiadanie súdu zo dňa 08.09.2010. Dňa 13.10.2010 súdny exekútor zaslal originál exekučného spisu, vyjadril sa k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyčíslil trovy exekúcie.

Súd návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel uznesením zo dňa 15.11.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.04.2011 vo výroku o zmene súdneho exekútora. Z takéhoto postupu exekučného súdu nemožno vyvodiť jeho dlhodobejšiu nečinnosť a ani zbytočné prietahy, ktoré by v predmetnej veci konštatoval iný príslušný orgán. Vzhľadom na potrebu realizovať nevyhnutné úkony predchádzajúce vydaniu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, ktoré boli viazané na súčinnosť pôvodného exekútora, ktorú tento poskytol súdu 13.10.2010, nebolo možné podanému návrhu skôr vyhovieť. Žalobca v tejto súvislosti nepreukázal, že by musel za obdobie od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až do jeho rozhodnutia o ňom vynaložiť osobitné náklady na správu pohľadávky na udržiavanie a správu jeho informačného systému, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. V exekučnom spise sa žiadne urgencie ani žiadosti o informácie o stave konania nenachádzajú. S prihliadnutím na okolnosti prípadu, že oprávnený žiadal vo viacerých exekučných konaniach o zmenu exekútora, o ktorých bolo potrebné rozhodnúť v tom istom čase po predchádzajúcom vyžiadaní vyčíslenia trov exekúcie a exekučných spisov, súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade bolo o návrhu na zmenu exekútora rozhodnuté ešte stále v primeranej lehote, a preto nemohlo dôjsť ani k vzniku nemajetkovej ujmy tvrdenej žalobcom. Exekučný súd rozhodol do 30 dní od poskytnutia súčinnosti súdny exekútorom o zmene súdneho exekútora.

Žalobca nepreukázal, že v danej právnej veci súd nesprávne úradne postupoval, čím mal zapríčiniť žalobcovi škodu v uplatnenej výške a že existuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym rozhodnutím a vznikom škody. Naopak bolo jednoznačne preukázané, že súd pri rozhodovaní o zmene exekútora postupoval v zmysle zákona a vo veci rozhodol v primeranej lehote.

Za účelom preukázania výšky spôsobenej škody žalobca predložil súdu znalecký posudok č. 1/2014, ktorý však neodzrkadľuje, neodráža údajnú škodu vzniknutú mu v exekučnom konaní, ale sa len všeobecne vzťahuje na škodu ohraničenú na obdobie rokov 2009 až 2012. S výškou škody vyčíslenu v tomto posudku sa súd bližšie nezaoberal, keďže nezistil príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, ku ktorému nedošlo a škodou, resp. nemajetkovou ujmu, ktorú mal žalobca nerozhodnutím exekučného súdu v zákonnej lehote údajne utrpieť.

Podmienky pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a žiadnu z nich žalobca v konaní nepreukázal, nemôže byť preto daná zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu uplatnenú v tomto konaní.

Je potrebné poukázať aj na to, že exekučné konanie bolo začaté 18.04.2006 pričom podľa § 235 ods. 1 Exekučného poriadku sa exekúcie začaté do dňa vyhlásenia tohto zákona dokončia podľa tohto zákona.

Pre tieto skutočnosti súd podaný návrh zamietol.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 z. č. 514/2003 Z. z. a § 44 ods. 7, 8 z. č. 233/1995 Z. z.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému žalovanému ich nepriznal, pretože žalovaný si žiadne trovy nevyčísľil (§ 151 ods. 1 OSP).

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 15.03.2016.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Levice žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval, v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom prvostupňový súd ani nezisťoval, či došlo k prietahom v konaní.

I podľa názoru odvolacieho súdu v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora k vzniku škody nemôže dôjsť, pretože pôvodný exekútor až do rozhodnutia súdu o návrhu na jeho zmenu je povinný vykonávať potrebné úkony exekučného konania.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 13C/18/2013-80 zo dňa 18.05.2015 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie,

ktorý je 20,- eur podľa položky č. 7 a) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehalo podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je žalobca poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 04.03.2015 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods.1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 04.03.2015), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 04.03.2015, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 04.03.2015, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ust. § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ust. § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej

moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespoplatniť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravené, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému ich však odvolací súd nepriznal, pretože si ich neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.